

Uit de algemene richtlijnen bij het heropstarten van de vieringen

Deze richtlijnen zijn samengesteld door de bisschoppen met goedkeuring van de GEES en kunnen aangepast worden naargelang nieuwe evoluties en inzichten

Richtlijnen over toegang en inrichting kerkgebouw

STAP 1 – MAXIMAAL AANTAL AANWEZIGEN

Algemene regel:

- de verplichte oppervlakte per persoon in de kerk bedraagt minimaal 10 m²;
- met een maximum van 100 aanwezigen per kerkgebouw (vanaf 1 juli maximaal 200)

Aandachtspunt

Alle aanwezigen dienen in rekening gebracht te worden. Dus ook de voorganger, eventuele concelebranten, diaken, lector, koster, organist, misdienaars, zangers,...

STAP 2 – SCHIKKING PRIESTERKOOR

De afstand van minstens 1,5 meter dient altijd gerespecteerd te worden

Aandachtspunten

- Tussen gelovigen en pastores moet 3 meter afstand gerespecteerd worden.
- Voor de cantors (maximaal 2) moet 5 meter afstand gerespecteerd worden.

STAP 3 – SCHIKKING STOELN IN HET SCHIP

Aangezien het aantal mogelijke aanwezigen beperkt is (zie STAP 1), is het verplicht om het aantal beschikbare zitplaatsen te beperken.

Idealiter worden de overige stoelen weggenomen. Dit heeft als voordeel dat de stoelen zo geschikt kunnen worden dat de afstand van 1,5 meter gerespecteerd kan worden en dat er minder onderhoud nodig is (zie STAP 7). Gelet op het 'nieuwe normaal' is de kans ook reëel dat de beperkingen voor langere duur zullen gelden.

STAP 4 – SCHIKKING UITDELEN COMMUNIE

Markeringen duiden de afstanden aan waar iedereen zich moet aan houden

De stewards (zie STAP 6) kunnen helpen om alles ordentelijk te laten verlopen.

STAP 5 – SACRISTIE

De toegang tot de sacristie is beperkt tot de personen voor wie dit effectief noodzakelijk is.

Men blijft er ook niet langer dan nodig.

Het sanitair is niet toegankelijk voor gelovigen.

Handgel en richtlijnen voor gebruik ervan zijn aanwezig

Richtlijnen inzake het wassen van de handen worden in het sanitair geafficheerd

Voor iedere gebruiker is eigen kledij voorzien

STAP 6 – TOEGANG KERK

Waar mogelijk wordt een afzonderlijke deur als ingang en als uitgang gebruikt en worden looplijnen uitgezet. Wijwatervaten worden niet gebruikt.

Deuren worden voor en na (indien mogelijk ook tijdens) de vieringen opengezet.

Richtlijnen voor het betreden van het kerkgebouw zijn geafficheerd aan de ingang

Zowel aan de in- als uitgang is handgel voorzien en een affiche met de richtlijnen inzake gebruik handgel op twee afzonderlijke tafels

Bij het aanschuiven wordt de anderhalve meter in acht genomen, zowel binnen als buiten de kerk

Voor vieringen zijn stewards (twee personen zijn aanbevolen) als ordedienst herkenbaar aanwezig. De stewards zien toe op het respecteren van de regels voor, tijdens en na de vieringen. Het aantal aanwezigen (inbegrepen voorganger e.a. zie STAP 1) wordt met een eigen systeem bijgehouden
Wanneer het aantal aanwezigen bereikt is, worden geen mensen meer toegelaten.
Er is een affiche 'volzet' voorzien om aan de ingang uit te hangen wanneer het maximum aantal toegelaten personen bereikt is.
De stewards zien er dan op toe dat niemand nog de kerk betreedt.

Omwille van de veiligheid mogen deuren niet op slot gedaan worden.
Gelovigen nemen plaats op de beschikbaar gestelde stoelen.
Het is niet toegelaten om stoelen te verplaatsen.
Het gebruik van mondkmaskers, minstens bij het binnen- en buitengaan, is sterk aanbevolen en wordt zeker van stewards verwacht.
Aandachtspunt
Voor stoelgeld en omhalingen wordt niet rond gegaan tijdens de vieringen.
Aan de ingang is een offerblok voorzien voor stoelgeld en bij de uitgang een offerblok voor omhalingen.
Deze worden na iedere viering gelegegd. Het geld wordt eerst 24 uur bewaard in de kluis en pas nadien geteld.

STAP 7 – VERLATEN KERKGEBOUW

Na de viering verlaten de aanwezigen het kerkgebouw.
Stewards zien toe dat dit ordentelijk verloopt met respecteren van de afstandsregels.
Eventueel kan dit rij per rij, beginnend met de laatste rij.
Ook op het kerkplein wordt niet samengeschoold.

STAP 8 – VERLUCHTING KERKGEBOUW

Algemene regel: verhoog de ventilatie (zo veel mogelijk verse lucht)
Er wordt aangeraden de luchtverversingssnelheid te verhogen en zo veel mogelijk buitenlucht aan te voeren, hetzij door middel van natuurlijke ventilatie (openzetten ramen en deuren), hetzij door middel van mechanische ventilatie, afhankelijk van de infrastructuur.
Bij gebruik van mechanische ventilatiesystemen is het onderhoud van kunstmatige ventilatiesystemen volgens de instructies van de fabrikant, met name wat de reiniging en vervanging van de filters betreft, van essentieel belang.

STAP 9 – ONDERHOUD

Nu na maanden meer liturgische vieringen opnieuw mogelijk zijn, is het aangewezen om vooraf nog alles eens goed te reinigen.
Specifieke aandacht gaat hierbij naar de stoelen die opgesteld staan.
Indien geen stoelen kunnen weggenomen worden (zie STAP 3), dienen alle stoelen gereinigd te worden.
Na de eerste grondige reiniging wordt de kerk op regelmatige basis onderhouden.
Na elke viering gaat specifieke aandacht naar de verluchting van de ruimte en het reinigen (met water en zeep) van zaken die veelvuldig worden aangeraakt zoals stoelen, deuren, klinken, leuning, schakelaars, micro's,...
Als binnen 72 uur een andere viering in dezelfde ruimte doorgaat, moeten in elk geval de stoelen gereinigd worden.

RICHTLIJNEN VOOR DE LITURGIE: specifieke voor de eucharistie en andere vieringen

A. De eucharistie

Voor de viering

1. Zieke pastores en gelovigen dienen thuis te blijven. De symptomen van het coronavirus variëren van milde tot ernstige luchtwegaandoeningen met koorts, hoesten en ademhalingsmoeilijkheden. Meer info op <https://www.info-coronavirus.be/>. Personen die behoren tot risicogroepen worden afgeraden om vieringen bij te wonen.
2. Het aantal betrokkenen (misdiensers, lectoren,...) wordt tot het minimum beperkt. We raden aan om (zeker in het begin) het aantal misdiensers te beperken en maximaal 2 cantors (buiten de organist) te betrekken. Het totaal aantal toegelaten aanwezigen is immers beperkt.
3. Bij aankomst in de sacristie ontsmet iedereen de handen. Ieder draagt zijn eigen albe.
4. Dezelfde kazuifel, stola,... kan pas na 24 uur door een andere persoon gedragen worden.
5. Er worden geen zangboeken, misboekjes of gebedenboekjes uitgedeeld. Een blaadje voor eenmalig gebruik kan eventueel vooraf op de stoelen gelegd worden. Na de viering wordt het mee naar huis genomen of in een doos gedeponeerd en vernietigd. In sommige kerken maakt men gebruik van projectie.
6. Eventuele eucharistievieringen op weekdag vinden niet in een kleine weekkapel plaats maar in de grote kerk.
7. Voor het binnen- en buitengaan van de gelovigen volgt men stap 6 en 7 van het praktische luik. Bij familiemissen is het goed vooraf de familie te contacteren om te overleggen over het aantal aanwezigen.

Tijdens de viering

1. Op aangeven van de GEES is er geen koorzang en ook geen volkszang mogelijk.
2. De intredeprocessie neemt de kortst mogelijke weg van sacristie naar priesterkoor.
3. In het openingswoord duidt de voorganger de nodige maatregelen en het verloop van de viering (kan ook door de lector).
4. Ieder voorwerp (ambo, micro, lectionarium, evangeliarium, missaal, processiekandelaars, wierookvat, pateen, kelk,...) wordt door slechts 1 persoon aangeraakt.
5. Er zijn geen omhalingen maar wel de mogelijkheid om een bijdrage te deponeren in de offerblok achteraan.
6. Er is geen gavenprocessie of offergang met pateen, kruisbeeld of icoon. De priester neemt zelf hostieschalen en kelk op de credenstafel of deze staan al op het altaar. Er is een ciborie met hosties voor de gelovigen en een pateen met een (grote) hostie voor de voorganger. Hij raakt alleen deze hostie aan en nuttigt deze zelf helemaal.
7. Tijdens het eucharistisch gebed wordt de ciborie met hosties voor de gelovigen afgedekt met een palla.
8. Bij het Onze Vader en de Vredeswens worden geen handen gegeven en iedereen blijft op zijn plaats.
9. De priester nuttigt de hostie die hij heeft aangeraakt en hij alleen drinkt uit de kelk.
10. Uitreiken van de communie:
 1. er zijn zo weinig mogelijk bedienaars van de communie.
 2. de priester laat de gelovigen de vrijheid door uit te nodigen tot een geestelijke communie of individuele communie-uitreiking. Zeker in het begin bevelen we geestelijke communie aan.
 3. daarna zegt de priester één keer 'Het Lichaam van Christus' waarop allen innerlijk 'Amen' antwoorden (deze woorden vervallen dus tijdens de individuele communie-uitreiking).
 4. de communiebedienaar ontsmet vervolgens de handen en doet een mondmasker aan.
 5. communiebedienaar en communicant houden ruim afstand door de handen uit te

strekken.

6. de communiebedienaar laat de hostie eerbiedig vallen in de uitgestrekte hand van de communicant, zonder de hand van de communicant aan te raken. Communie op de tong is niet toegelaten.
 7. de stewards zien toe op een rustig en sereen verloop van de communiegang waarbij men naar voren gaat in één gang en terugkeert via een andere gang en hierbij altijd de voorgeschreven afstand van 1,5 meter respecteert.
11. Na het uitreiken van de communie:
1. overgebleven geconsacreerde hosties worden in een aparte ciborie in het tabernakel bewaard. Na 24 uur kunnen zij bij de overige H.-Reserve gevoegd worden.
 2. de priester verricht de purificatie van kelk en pateen en ontsmet de handen.

Na de viering

1. De stewards zien erop toe dat samenscholingen van gelovigen in en buiten het kerkgebouw vermeden worden.
2. Men besteedt grote zorg aan het reinigen van gebruikte voorwerpen (kelk, pateen, ciborie, kelkdoekje,...) en het gebruikte kerkmeubilair (stoelen, ambo, altaar, micro,...)

B. Uitvaartliturgie (meeste richtlijnen zijn al in voege)

Voor de viering

1. Zieke pastores en gelovigen dienen thuis te blijven. De symptomen van het coronavirus variëren van milde tot ernstige luchtwegaandoeningen met koorts, hoesten en ademhalingsmoeilijkheden. Meer info op <https://www.info-coronavirus.be/>. Personen die behoren tot risicogroepen worden afgeraden om vieringen bij te wonen.
2. Het aantal betrokkenen (misdienaars, lectoren,...) wordt tot het minimum beperkt. We raden aan om (zeker in het begin) geen misdienaars en maximaal 2 cantors (buiten de organist) te betrekken. Het totaal aantal toegelaten aanwezigen is immers beperkt (zie afsluitende tabel).
3. Bij aankomst in de sacristie ontsmet iedereen de handen.
4. Indien de uitvaartliturgie binnen de eucharistie gevierd wordt: zie ook de richtlijnen voor eucharistievieringen.
5. Iedere voorganger draagt zijn eigen albe. Dezelfde kazuifel, stola,... kan pas na 24 uur door een andere persoon gedragen worden.
6. Er worden geen zangboeken, misboekjes of gebedenboekjes uitgedeeld. Een blaadje voor eenmalig gebruik kan eventueel vooraf op de stoelen gelegd worden. Na de viering wordt het mee naar huis genomen of in een doos gedeponneerd en vernietigd.
7. Voor het binnen- en buitengaan van de gelovigen volgt men stap 6 en 7 van het praktische luik.

Tijdens de viering

1. Op aangeven van de GEES is er geen koorzang en ook geen volkszang mogelijk.
2. Er is geen persoonlijke begroeting vooraf.
3. De intredeprocessie neemt de kortst mogelijke weg van sacristie naar priesterkoor.
4. Ieder voorwerp (ambo, micro, lectionarium, evangeliarium, missaal, processiekandelaars, wierookvat, pateen, kelk, kwispel, wijwatervat,...) wordt door slechts 1 persoon aangeraakt.
5. Er zijn geen omhalingen. Er is geen offerande met pateen of kruis, geen aanraken kist, geen uitdelen gedachtenisprentjes (deze kunnen wel ter beschikking gelegd worden om mee te nemen).
6. Bij het Onze Vader worden geen handen gegeven en blijft iedereen op zijn plaats.
7. Bij de besprenkeling van de kist tijdens de afscheidsgebeden wordt nieuw gezegend wijwater gebruikt.

Na de viering

1. Er is geen persoonlijke begroeting van de gelovigen na de viering.
2. De stewards zien erop toe dat samenscholingen van gelovigen in en buiten het kerkgebouw
3. vermeden worden.
4. Men besteedt grote zorg aan het reinigen van gebruikte voorwerpen en kerkmeubilair.

C. Doopsels

1. Zieke pastores en gelovigen dienen thuis te blijven. De symptomen van het coronavirus variëren van milde tot ernstige luchtwegaandoeningen met koorts, hoesten en ademhalingsmoeilijkheden. Meer info op <https://www.info-coronavirus.be/>. Personen die behoren tot risicogroepen worden afgeraden om vieringen bij te wonen.
2. Het aantal aanwezigen voor een doopviering is beperkt (zie afsluitende tabel).
3. Ieder voorwerp wordt slechts door 1 persoon aangeraakt. Eventuele liturgieboekjes worden vooraf op de stoel gelegd en worden niet doorgegeven.
4. De bedienaar ontsmet vooraf zijn handen. Hij behoort niet tot de sociale bubbel van de meevierenden. Hoe hartelijk we mensen ook willen verwelkomen, we houden voldoende afstand.
5. De bedienaar geeft geen kruisje aan het kindje, maar mensen uit dezelfde sociale bubbel (ouders, broertjes en zusjes) kunnen daartoe wel uitgenodigd worden.
6. Vóór de handoplegging zal de bedienaar voldoende afstand houden. Alleen mensen uit dezelfde sociale bubbel verrichten de handoplegging in de nabijheid van het kindje.
7. Vóór de doopritus:
 1. Er wordt telkens nieuw gezegend doopwater gebruikt.
 2. De bedienaar doet een mondkmasker om en verricht de begieting met doopwater met een schaalte in een zo kort mogelijke tijdsspanne.
8. Vóór de zalving met chrisma op de kruin houdt de bedienaar zijn mondkmasker aan en gebruikt een wattenstaafje bij het zalven.
9. Ouders brengen een wit doopkleed mee waarmee zij zelf hun kindje kleden. Indien zij geen witte kleren hebben, vervalt deze ritus.
10. Indien de doopkaars van de kerk komt, ontsteekt de bedienaar deze en houdt alleen hij deze vast. De ouders kunnen die nadien – ingepakt – meenemen. Indien de doopkaars door de ouders wordt meegebracht, ontsteekt een van hen de kaars en raken alleen zij deze aan.
11. Bij het effetagebed verricht de bedienaar een zegengebaar op afstand.
12. Voor het ondertekenen van het doopregister en de ID van een christen gebruikt ieder een eigen balpen of voorziet men voldoende verschillende balpennen.

D. Sacrament van het huwelijk

Voor de viering

1. Zieke pastores en gelovigen dienen thuis te blijven. De symptomen van het coronavirus variëren van milde tot ernstige luchtwegaandoeningen met koorts, hoesten en ademhalingsmoeilijkheden. Meer info op <https://www.info-coronavirus.be/>. Personen die behoren tot risicogroepen worden afgeraden om vieringen bij te wonen.
2. Het aantal betrokkenen (misdienaars, lectoren,...) wordt tot het minimum beperkt. We raden aan om (zeker in het begin) geen misdienaars en maximaal 2 cantors te betrekken. Het totaal aantal toegelaten aanwezigen is immers beperkt (zie afsluitende tabel).
3. Bij aankomst in de sacristie ontsmet iedereen de handen.
4. Indien het huwelijk binnen de eucharistie gevierd wordt: zie ook de richtlijnen voor eucharistievieringen.

5. Ieder draagt zijn eigen albe. Dezelfde kazuifel, stola,... kan pas na 24 uur door een andere persoon gedragen worden.
6. Ieder voorwerp (ambo, micro, lectionarium, evangeliarium, missaal, processiekandelaars, wierookvat, pateen, kelk, kwispel, wijwatervat,...) wordt door slechts 1 persoon aangeraakt.
7. Eventuele liturgieboekjes worden vooraf op de stoel gelegd en worden niet doorgegeven.
8. Voor het binnen- en buitengaan van de gelovigen volgt men stap 6 en 7 van het praktische luik.

Tijdens de viering

1. Op aangeven van de GEES is er geen koorzang en ook geen volkszang mogelijk.
2. De intredeprocessie neemt de kortst mogelijke weg van sacristie naar priesterkoor.
3. Tijdens de huwelijksluiting (kerkelijke bevestiging inclusief) houdt de bedienaar voldoende afstand, alsook de getuigen.
4. Het zegengebaar over de ringen wordt vanop afstand en met nieuw gezegend doopwater verricht. De bedienaar raakt zelf de ringen niet aan.
5. Er zijn geen omhalingen. Er is geen offerande met pateen of kruis.
6. Bij het Onze Vader worden geen handen gegeven en blijft iedereen op zijn plaats.

Na de viering

1. Er is geen persoonlijke begroeting van de gelovigen na de viering.
2. Voor het tekenen van het huwelijksregister en het trouwboekje gebruikt ieder een eigen balpen of voorziet men voldoende verschillende balpennen.
3. De stewards zien erop toe dat samenscholingen van gelovigen in en buiten het kerkgebouw vermeden worden.
4. Men besteedt grote zorg aan het reinigen van gebruikte voorwerpen en kerkmeubilair.

E. Vesperdiensten, rozenkrans, aanbiddingsgebed,...

1. Zieke pastores en gelovigen dienen thuis te blijven. De symptomen van het coronavirus variëren van milde tot ernstige luchtwegaandoeningen met koorts, hoesten en ademhalingsmoeilijkheden. Meer info op <https://www.info-coronavirus.be/>. Personen die behoren tot risicogroepen worden afgeraden om vieringen bij te wonen. Deze vieringen kunnen enkel als de algemeen geldende regels gerespecteerd worden, vooral de sociale afstand en het maximum aantal aanwezigen. Ook hier geldt dat een liturgisch voorwerp door slechts 1 persoon kan worden aangeraakt. Op aangeven van de GEES is er geen koorzang en ook geen volkszang mogelijk.

F. Sacrament van boete en verzoening

1. Zieke pastores en gelovigen dienen thuis te blijven. De symptomen van het coronavirus variëren van milde tot ernstige luchtwegaandoeningen met koorts, hoesten en ademhalingsmoeilijkheden. Meer info op <https://www.info-coronavirus.be/>. Personen die behoren tot risicogroepen worden afgeraden om vieringen bij te wonen.
2. Ter vervanging van de biechtstoel plaatst men gewone stoelen op minstens 1,5 meter afstand.
3. Het biechtgeheim dient gegarandeerd te zijn.
4. De handoplegging wordt vanop afstand verricht zonder aan te raken.

G. Overzicht

Viering.....	Maximaal aantal toegelaten personen
Weekendeucharistie.....	1 per 10 m ² (met max. 100)
Weekdagviering.....	1 per 10 m ² (met max. 100)
Uitvaartliturgie	1 per 10 m ² (met max. 100)
Huwelijk.....	1 per 10 m ² (met max. 100)
Doopsel	1 per 10 m ² (met max. 100)
Ziekenzalving.....	zo weinig mogelijk
Biecht niet mogelijk	2
Eerste communie.....	ingepland vanaf 09/20 richtlijnen volgen
Vormsel ingepland.....	vanaf 09/20 richtlijnen volgen

TOT BESLUIT

Al deze richtlijnen kunnen wat overweldigend overkomen. Het is belangrijk dat we steeds het doel van dat alles voor ogen houden: de zorg voor onze en elkaars gezondheid en het vieren van ons geloof. We zijn blij dat liturgische vieringen, die tot het hart van ons christelijke geloof behoren, stilaan en stapsgewijs weer mogelijk zullen worden. Het zal meer inspanning vragen dan anders, maar het loont zeker de moeite! Laten we mekaar ondersteunen en bemoedigen in deze uitdagende tijden.